

Representantforslag 1 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Christian Tybring-Gjedde, Gunnar Gundersen, Hans Olav Syversen og Borghild Tenden

Dokument 8:1 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Christian Tybring-Gjedde, Gunnar Gundersen, Hans Olav Syversen og Borghild Tenden om forbedring av ordningen med boligsparing for ungdom (BSU)

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at Norge har høyere offentlig finansformue enn andre europeiske land. Imidlertid er Norge blant de land i Europa hvor familiene og enkeltpersoner sparer minst. Staten sparer mye, mens private sparer lite sammenlignet med private i mange andre europeiske land. I Norge er det imidlertid sterk tradisjon for å spare til egen bolig, for å trygge egen alderdom eller for å ha friheten til å foreta egne valg.

Personlig ansvar

Forslagsstillerne mener det er verdifullt at familier og enkeltpersoner tar ansvar for egen trygghet og velferd. Det personlige ansvaret skal selvsagt ikke erstatte den offentlig finansierte velferden som skaper basistrygghet for alle, men skape rom for individuelle valg og sikre balansen mellom staten og det sivile samfunn – mellom offentlig og privat sektor. Dersom staten blir for dominerende, fortrenkes raskt det personlige ansvar. Det gjelder også sparing til pensjon. Det er vel dokumentert både i praksis og teori at private sparer mindre når staten sparer mer. Det underbygger viktigheten av at den private sparingen stimuleres gjennom gode ordninger.

Høy offentlig – lav privat sparing i Norge

	Statlig nettogjeld i prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP) (2007)	Netto privat sparing i prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP) (2007)
Norge	-151,4*	21
Sverige	-17,7	101
Danmark	-2,2	108
Tyskland	46,7	128
Nederland	30,6	178

* Negativt fortegn angir netto fordringer, det vil si en finansiell formue på statens hånd.

Denne tabellen viser at Norge står i en særstilling når det gjelder statlig sparing. Samtidig viser tabellen at vår særstilling er like påfallende når det gjelder lav privat sparing. Mens netto privat sparing i husholdningene i Norge kun utgjør ca. 20 pst. av BNP, ligger den i overkant av 100 pst. i våre naboland og enda høyere i for eksempel Nederland.

Tallene er fra før finanskrisen, og tallene, særlig for statlig nettogjeld, vil sannsynligvis ha forsterket seg gjennom finanskrisen. Hovedbildet med store skjevheter vil dermed sannsynligvis ha forverret seg.

Økte krav til egenkapital

Med Finanstilsynets *Retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis for lån til boligformål* satte tilsynet i mars 2010 et normkrav til 10 pst. egenkapital ved boligkjøp. Den gang tok Finanstilsynets direktør til orde for en bedring av BSU-ordningen, med begrunnelsen at de unge må spare mer før de kjøper bolig.

Finanstilsynet offentliggjorde 28. september 2011 at de vurderer innstramminger i retningslinjene, med blant annet økning av normkravet fra 10 pst. til 15 pst. av boligens verdi. Med et økt krav til egenka-

pital vil det være enda viktigere å gi de unge incentiver til å spare til bolig.

Boligsparing for ungdom

Forslagsstillerne mener det er svært viktig at ungdom motiveres til å spare til sin første bolig.

Boligmarkedet har de siste 10–15 årene vært preget av høy prisstigning, og inngangsbilletten til å kjøpe egen bolig har økt kraftig. Ordningen med boligsparing for ungdom (BSU) er en målrettet og populær ordning. Hele åtte av ti i målgruppen under 34 år har eller har hatt BSU-konto, ifølge Synovate. Samme undersøkelse viser at minst 9 av 10 ungdommer som sparer i ordningen, gjør det selv uten «foreldreinnbetaling».

Det står i dag over 18 mrd. kroner inne i boligsparereordningene for ungdom. Sparepotensialet er likevel langt høyere, og det er viktig å stimulere langsiktig sparing fremfor kortsiktig forbruk hos ungdom. De siste årene har representantene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmet mange forslag til forbedringer i ordningen. Forslagsstillerne ser positivt på at «taket» i ordningen er forhøyet fra 100 000 til 150 000 kroner, men mener at dette er utilstrekkelig med tanke på at boligprisene har steget langt mer og at kravene til egenkapital ved kjøp av bolig er blitt strengere.

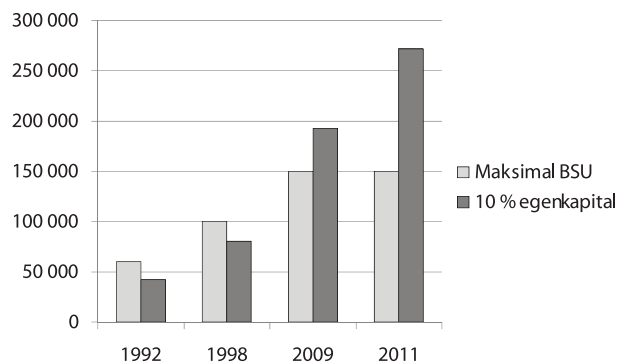
Forslagsstillerne mener det er behov for å forbedre ordningen og vil peke på behovet for å øke det årlige sparebeløpet og det samlede taket. I tillegg mener forslagsstillerne at regjeringen må vurdere å øke fradragssatsen fra 20 til 28 pst.

Forslagsstillerne er tilfreds med at også representanter for regjeringspartiene har åpnet for forbedringer i BSU-ordningen, og viser til Aftenposten 20. januar 2010, hvor Senterpartiets finanspolitiske talsmann, Per Olaf Lundteigen, uttaler:

«Begrensningene av BSU gir feil beskjed til ungdom.»

og videre:

«Dette er en økonomisk liten sak for landet, men en politisk viktig sak for Senterpartiet.»

Figur 1: Boligpriser for gjennomsnittlig 70 m² leilighet.

Kilde: DnB Nor / Eiendomsmeglerbransjens boligstatistikk.

Tidligere finansbyråd for Arbeiderpartiet i Oslo, konsernsjef Rune Bjerke i DnB Nor, tok i leserinnlegg i Dagens Næringsliv 8. juli 2011 til orde for en solid styrking av BSU-ordningen. Han viser til at boligprisene er doblet på ti år, uten at beløpsgrensene i BSU-ordningen har hengt med. Bjerke viser til at godt over halvparten av de unge mellom 17 og 34 år mener at de har behov for 300 000 kroner i oppsparte midler for å kjøpe bolig.

Forslag

Forslagsstillerne vil på denne bakgrunn fremme følgende

forslag:

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om forbedringer i ordningen med boligsparing for ungdom (BSU). Forbedringene må innbefatte en økning av det årlige sparebeløpet og taket for ordningen. I tillegg bes det om en vurdering av å øke fradraget fra 20 pst. til 28 pst.

4. oktober 2011